



13.06.2024

**Семінар для вихователів – методистів
ЗДО ВМТГ
зі стажем роботи до 3-х років
(в рамках роботи МШММ)**

**Моніторинг якості освітнього
процесу ЗДО: діагностика,
аналіз і контроль.
(методичний дайджест,**

**Спікер: Ніна Сокиринська,
консультант КУ «ЦПРПП ВМР»**



Моніторинг (від лат. «монітор» - той, що нагадує, наглядає) - **систематичне спостереження, аналіз стану системи чи середовища.**

Освітній моніторинг –

спеціально організоване, цільове, системне спостереження за якістю дошкільної освіти, що дозволяє відстежувати дотримання державних освітніх стандартів, рівень задоволення освітніх потреб населення.

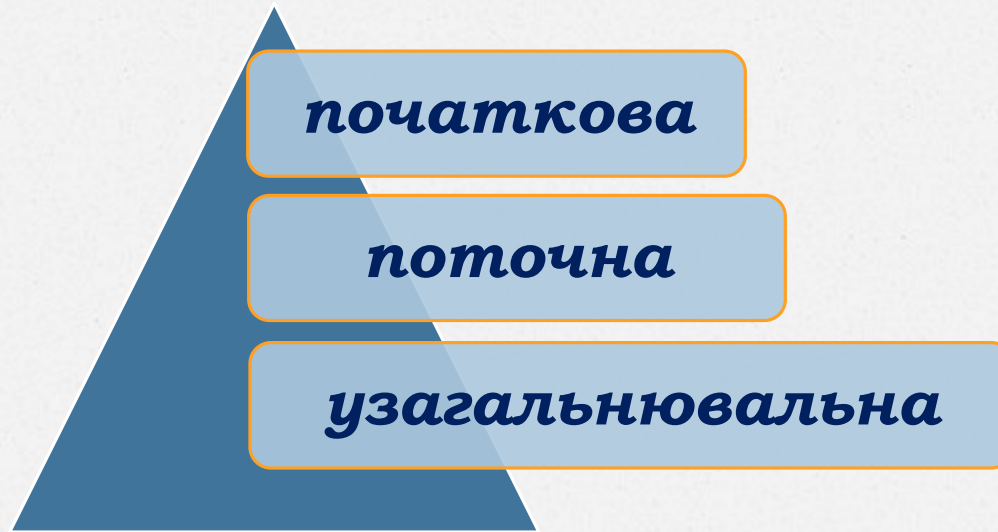
Діагностика, контроль та аналіз виконують ті ж завдання, що і моніторинг.

Моніторинг — більш широке явище, воно охоплює і діагностичні дослідження, і контрольні заміри й аналіз.

Діагностика є методом з'ясування обставин перебігу дидактичного процесу, достеменно визначення його результатів, діагностування - складова частина практичної діяльності педагогів, психолога. Діагностика проводиться з метою контролю, оцінки, накопичення статистичних даних, їхній аналіз, виявлення динаміки, тенденцій і закономірностей прогнозування подальшого розвитку. **Форма звітування діагностики – протоколи результатів діагностування.**

В ході діагностики фіксують результати розвитку, навчання, виховання за певний проміжок часу.

ДІАГНОСТИКА:



- o **Діагностика проходить у три етапи:**
- o **I- підготовчий** – збирання інформації (спостереження за дитиною, аналіз відповідей, продуктів дитячої діяльності, бесіди з батьками);
- o **II -практичний** – реєстрація отриманих даних;
- o **III - аналітичний** – інтерпретація отриманих результатів.

o В ході діагностики використовуються такі **методи:**

o *спостереження,*

o *бесіда,*

o *доручення,*

o *аналіз мовлення тощо.*

До діагностики залучаються вихованці усіх вікових груп.

o **Аналіз** – **функція управління**, що проводиться з метою регулярного вивчення стану, тенденцій розвитку, об'єктивну оцінку результатів процесу і вироблення на цій основі рекомендацій з упорядкування системи. Форма звітування аналізу – система рекомендацій. В ході аналізу вивчаються процеси розвитку, навчання та виховання дітей, результативність методичної роботи, якість дошкільної освіти.

o **Види аналізу:**

- o суб'єктами (проводиться адміністрацією),
- o за метою (підбиття підсумків, узагальнення ППД),
- o за змістом (комплексний, тематичний, підсумковий),
- o за повторюваністю (періодичний, одноразовий, оперативний, поточний), стратегічний

*o **Етапи проведення аналізу:***

*o **підготовчий*** (ознайомлення з предметом аналізу, його опис, аналіз структури), аналіз інформації, прийняття управлінського рішення. В ході аналізу використовуються наступні методи: аналіз, синтез, аналогія, з'ясування причинних зв'язків, розчленування, групування, порівняння, вивчення документації.

o Аналіз здійснює керівник, вихователь-методист із залученням педагогів ЗДО.

КОНТРОЛЬ

Внутрішній контроль дає змогу

- ❖ розв'язувати актуальні питання щодо організації освітнього процесу,
- ❖ аналізувати стан роботи:
 - педагогічного колективу,
 - окремих педагогівна певному етапі.



КОНТРОЛЬ

Хто відповідає

- o Внутрішній контроль є невід'ємною складовою системи управлінської діяльності керівника ЗДО.
- o **Вихователь-методист** з опорою на обрані види та зміст внутрішнього контролю **вивчає**
 - ❖ *якість стану освітнього процесу,*
 - ❖ *динаміку:*
 - *змін у розвитку дітей дошкільного віку та*
 - *професійної компетентності педагогічних працівників.*

ФУНКЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

- **пізнавально-інформаційна** — допомагає з'ясувати результативність педагогічної діяльності, отримати відомості про стан/якість освітнього процесу та зворотний зв'язок;

❖ **оцінно-регулювальна** — результати організації освітньої діяльності можуть бути як позитивними, так і негативними. Внутрішній контроль дає змогу оперативно вжити заходів, щоб посилити позитивні й ослабити негативні впливи на результати діяльності;

ФУНКЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ

❖ **мотивувально-консолідувальна** — участь педагогів в оцінюванні якості освіти підвищує рівень їхньої професійної компетентності, педагогічної культури, інтерес до професійної діяльності, спонукає до самоосвіти, самоаналізу діяльності тощо;

❖ **розвивальна** — для повноцінного розвитку особистості дитини необхідно знати її сильні та слабкі сторони. Визначити їх допомагає сформована система оцінювання якості освіти. З опорою на її підсумки педагог підбирає методи та прийоми індивідуально для кожної дитини.

ВИДИ КОНТРОЛЮ

оперативний

фронтальний

тематичний

підсумковий

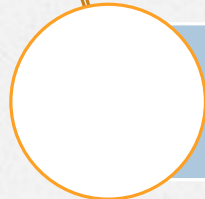
ВИДИ КОНТРОЛЮ

- **Під час тематичного та фронтального контролю** аналізують процесуальну сторону педагогічної діяльності та її результати,
- **під час підсумкового** — результати педагогічної діяльності,
- **під час оперативного** — перевіряють та одразу регулюють її процесуальну сторону.

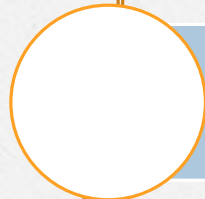
ФОРМИ КОНТРОЛЮ



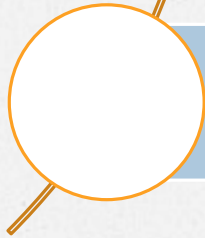
адміністративний



адміністративно-педагогічний



суспільно-педагогічний



самоконтроль

❖ *адміністративний контроль*

- здійснює керівник закладу (залежно від мети та змісту контролю може залучатися вихователь-методист, старша сестра медична чи завідувач господарством).

Здійснюється під час фронтального й оперативного контролю.

❖ *адміністративно-педагогічний контроль*

- окрім адміністрації, залучають досвідчених педагогів.

Система участі педагогів в управлінській діяльності важлива для об'єднання колективу, для процесів гуманізації управління ЗДО.

Суспільно-педагогічний контроль

- коли передбачено проведення на базі ЗДО загальноміських / обласних методичних заходів. (педагогічний колектив разом із керівником прагнуть створити **оптимальні** умови для проведення таких зустрічей)

Самоконтроль

- застосовується під час внутрішнього контролю дасть сприяє підвищенню відповідальності педагога, стимулює його до ґрунтовної професійної діяльності, її структурування тощо (така форма контролю передбачає здійснення самоаналізу за певною темою, за визначеними для певного виду контролю параметрами.

КОМПОНЕНТИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Компоненти якості освіти	Параметри оцінювання
Освітній процес	<ul style="list-style-type: none">- методики й технології, що використовують в освітньому процесі- освітній процес — організована та самостійна діяльність дітей- взаємодія педагогів із батьками та дітьми
Освітні умови	<ul style="list-style-type: none">- фінансові — забезпечення державних гарантій- матеріально-технічні — оснащеність приміщень обладнанням і методичними матеріалами;- предметно-просторове розвивальне середовище — наявність осередків з необхідними навчально-дидактичними матеріалами відповідно до вимог державного стандарту- психолого-педагогічні — особистісно-орієнтована взаємодія педагогів із дітьми, педагогіка підтримки, забезпечення можливості вибору для дитини- кадрові — штатний склад, достатня кількість і необхідна кваліфікація педагогів.
Результати діяльності	<ul style="list-style-type: none">- динаміка освоєння дітьми змісту освітньої програми за освітніми напрямками- порівняння дитини із самою собою — розвиток упродовж певного періоду- відповідність отриманих результатів діяльності закладу дошкільної освіти цілям і завданням.

ЧИ ПОПЕРЕДЖАТИ ПЕДАГОГІВ

- o На засіданні педагогічної ради, ознайомлюючи колектив із планом роботи закладу на новий навчальний рік, слід обговорити напрями, мету й терміни проведення тематичного, фронтального, підсумкового контролю. Саме циклограма внутрішнього контролю на навчальний рік, яку презентують під час засідання, засвідчить і теми оперативного контролю за місяцями.

- o В останній тиждень поточного місяця доцільно на стенді та у сформованому в закладі онлайн- сервісі:
- o надати план роботи на місяць,
- o теми оперативного контролю тощо. Також під час педагогічної години нагадати колективу про заходи контролю.
- o Інформація про вивчення стану освітнього процесу в ЗДО має бути доступною для ознайомлення з нею в будь - який час.

o Для оцінювання якості організації освітнього процесу та вивчення професійної діяльності педагога у звичному режимі, попереджати його за день чи тиждень про спостереження освітнього процесу немає необхідності.

ЧИ МОЖЕ БУТИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИМ:

o МІРА КОНТРОЛЮ ДО КОЖНОГО ПЕДАГОГА :

- відсутність контролю з боку вихователя-методиста;

- частковий контроль;

- повний контроль.

o Досвідчені творчі педагоги з високим рівнем фахової майстерності не потребують постійного контролю. Вони здатні до самоконтролю.

ЧИ МОЖЕ БУТИ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИМ:

o Частковий контроль застосовують:

- до педагогів, які працюють стабільно, але мають утруднення в деяких питаннях педагогічної діяльності;

- до досвідчених педагогів, які працюють у старших групах, адже формування дошкільної зрілості - актуальне питання вивчення роботи закладу;

- у спеціальних групах для дітей з ООП;

- в інклюзивних групах.

о ПОВНОМУ КОНТРОЛЮ ПІДЛЯГАЮТЬ ПЕДАГОГИ:

- які не мають досвіду роботи

- упроваджують нову педагогічну технологію

- атестуються у поточному році

Застосовуючи певний тип контролю, вихователь-методист має насамперед спрямовувати увагу на надання педагогам практичної допомоги в забезпеченні якісного освітнього процесу.


ПЛАНУВАННЯ

Розділ «Вивчення якості (стану) організації освітнього процесу»

- 0 - відобразити види й теми/напрями контролю відповідно до визначених перед закладом річних завдань;
- 0 - скласти циклограму вивчення якості організації освітнього процесу, яка дає змогу розподілити контроль за завданнями, термінами та видами.



ЦИКЛОГРАМА



внести річні завдання за послідовністю їх розв'язання;

зазначити тему кожного тематичного контролю відповідно до предмета, визначеного у формулюванні кожного річного завдання;

зафіксувати теми/напрями підсумкового контролю;

визначити групу, в якій проведуть фронтальний контроль — за потреби;

прописати тематику оперативного контролю — від трьох до семи питань на місяць.

ЦИКЛОГРАМА

- Спочатку потрібно визначити традиційні питання оперативного контролю впродовж навчального року, а потім актуальні питання освітнього процесу, які не розглядають під час тематичного контролю, але є важливими для аналізу результатів діяльності закладу.

ЦИКЛОГРАМА

- Коли така циклограма готова, необхідно поступово, відповідно до термінів проведення кожного виду контролю, зосередити увагу на розробленні плану його проведення. У плані потрібно визначити:
 - параметри вивчення й оцінювання — дібрати критерії та показники;
 - форми та методи контролю;
 - членів експертної групи, їхні повноваження та терміни контролю;
 - термін і форму звіту — врахувати часові затрати на опрацювання даних, отриманих під час контролю.

o **Моніторинг** має значущу відмінність від усіх інших методів і функцій управління.

o Він дозволяє досягти оптимального поєднання контролю результатів та процесу.

o **Моніторинг охоплює:** критику, проблематизацію, конструювання, аналіз, діагностику, нормування й програмування.

o Його мета не лише в пізнанні того, як здійснюється діяльність і які результати. Вона полягає в створенні проекту нової діяльності.

o Моніторинг набагато ефективніший під час відстеження об'єкта у стані постійних змін, у стані розвитку, ніж будь-яка інша функція або метод.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

- o І.Романюк. Щоб не розгубитися у класифікації видів контролю й не заплутати процес — обирайте контроль за змістом. Практика управління дошкільним закладом. № 7 2020р.
- o І.Романюк. Внутрішній контроль роботи закладу: новий погляд, як зробити не нову управлінську функцію дієвою. Практика управління дошкільним закладом. № 4 2020р.
- o Н.Омельяненко. Моніторинг та інші заходи контролю: повноваження органів управління освітою. Практика управління дошкільним закладом. № 2 2019 р.
- o О.Стаєнна. Організовуємо та проводимо тематичний контроль. Вихователь-методист дошкільного закладу. № 2 2020 р.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!